

Woorden	Betekenis
Ruimtelijke ordening	<p>Het inrichten van een beperkte ruimte die er is.</p> <p>- <i>Bij ruimtelijke ordening gaat men uit van de mogelijkheden van de ruimte en de wensen van de samenleving. Ze proberen de ruimte zo handig mogelijk in te richten.</i></p>
Planologen	<p>Mensen die beroepsmatig voorstellen doen en plannen maken voor de inrichting van ruimte.</p> <p>- <i>Voor het inrichten van het nieuwe gemeentehuis heeft de overheid een planoloog ingehuurd.</i></p>
Bestemmingsplannen	<p>Ontwerpen waarin vast gelegd wordt wat er met beperkte ruimtes/bepaald gebied gebeurt.</p> <p>- <i>De bestemmingsplannen gaven precies weer hoe de ruimte zou worden ingericht</i></p>
Multifunctionele	<p>Voor meer dingen bruikbaar, het heel vele functies.</p> <p>- <i>Mijn telefoon is multifunctioneel want, je kan er mee bellen en sms'en.</i></p>
Mobiliteit	<p>Bewegelijkheid</p> <p>- <i>De mobiliteit van jongeren is meestal beter dan die van de ouderen omdat ze over het algemeen meer sporten.</i></p>
Katalysator	<p>Iets wat een bepaald proces aandamt of bevordert.</p> <p>- <i>De reactie verloopt sneller als je een katalysator toevoegt.</i></p>
Urbanisatie	<p>Verstedelijking; het verhuizen van mensen van het platteland naar de stad.</p> <p>- <i>Door de urbanisatie zijn grote delen van het platteland simpelweg verdwenen en veranderd in steden.</i></p>
Periferie	<p>Rand, buitenste delen van een gebied.</p> <p>- <i>De rellen speelden zich voornamelijk in de periferie van de stad af.</i></p>
Demografische	<p>Wat de bevolkingsontwikkeling betreft.</p>

	<p>- <i>Uit de demografische ontwikkeling blijkt dat Nederland vergrijsd.</i></p>
Transitie	<p>Overgang</p> <p>- <i>De transitie van vrouw naar man vond ze erg fijn, ze voelde zich namelijk haar hele leven lang al een man in een vrouwenlichaam.</i></p>
Schaalvergroting	<p>Verschijsel dat alles op een grotere schaal plaatsvindt.</p> <p>- <i>Door schaalvergroting kan een bedrijf meer producten maken en verkopen.</i></p>
Areaal	<p>Oppervlakte die bebouwt is met planten en huizen e.d / gebied.</p> <p>- <i>Vrijwel het volledige agrarische areaal en circa de helft van de bedrijfsgebouwen worden overgenomen vanwege de uitbreiding van omliggende boerderijen.</i></p> <p>- <i>Het winkelareaal van Amsterdam krimpt steeds meer omdat er veel winkels failliet gaan.</i></p>
Teloorgang	<p>Verdwijning, verval, ondergang</p> <p>- <i>Door de teloorgang van V&D staan er veel panden leeg en hebben veel mensen hun baan verloren.</i></p>
Lokale	<p>Plaatselijke</p> <p>- <i>Zaterdag avond gingen wij naar de lokale bar, iedereen kent elkaar daar.</i></p>
Een vicieuze cirkel	<p>Noodlottige kringloop van; het blijft zich herhalen.</p> <p>- <i>Zij zat in een vicieuze cirkel, ze haalde alleen maar lage cijfers waardoor ze nog minder motivatie had om te leren en haar cijfers nóg lager werden.</i></p>
Faciliteiten	<p>Voorzieningen</p> <p>- <i>De camping had veel faciliteiten zoals een zwembad en een speeltuin.</i></p>
Allerhande	<p>Velerlei; allerlei; veel van een soort</p> <p>- <i>Op de markt vind je allerhande producten, eten, kleding en telefoonhoesjes.</i></p>
Faciliteren	<p>Geld of middelen beschikbaar stellen.</p>

	-
Revitaliseren	Een nieuw leven in blazen -De huidcrème heeft een revitaliserende werking, ik zie er weer als jong uit.
Weerspiegelt zich	Ziet men terug in - <i>Zijn liefde voor de natuur weerspiegelt zich in de schilderijen die hij maakt, je kunt er vormen van bomen, bloemen en dieren in herkennen.</i>
Agglomeraties	Opeenhoping steden met gegroeide gemeenten. - <i>De agglomeratie van Amsterdam bestaat onder andere uit Diemen en Weesp.</i>
Soelaas	Verlichting, hulp - <i>Ik had zo'n honger en dorst, het bood soelaas om eindelijk een restaurantje te vinden.</i>
Cynisch	Niet in het goede gelovend; sarcastisch - <i>De meester zei op cynische toon tegen de slecht presterende leerling: "Je moet vooral zo doorwerken, dan haal je dit schooljaar wel."</i>
Louter	Alleen maar; slechts - <i>De leerling heeft louter onvoldoendes gehaald en moet dus van school wisselen.</i>

Hoofdstuk 3

Woorden	Betekenis
Geobsedeerd	In beslag genomen door; er voortdurend aan denken (misschien wel te veel) - <i>Sommige meisjes zijn geobsedeerd door hun uiterlijk, ze zijn daar dan de hele tijd mee bezig.</i>
Hachelijke	Gevaarlijke - <i>Aan het front staan is voor soldaten een hachelijke situatie.</i>

Cryptisch	<p>Moelijk te interpreteren, ondoorzichtig, niet helemaal duidelijk.</p> <p><i>- We moesten de cryptische omschrijvingen oplossen om bij de verborgen schat te kunnen komen.</i></p>
Hallucinerend	<p>Geestverruimend, dingen zien die er niet zijn.</p> <p><i>-Zij heeft last van hallucinaties, ze ziet dingen die er niet zijn.</i></p>
Scenario	<p>Beschrijving van wat er gaat gebeuren; plan.</p> <p><i>-In ons scenario stond dat ik nu mij act op het toneel moest doen.</i></p>
Astroloog	<p>Iemand die op basis van de stand van de sterren en planeten uitspraken doet over je levensloop.</p> <p><i>- De astroloog doet op basis van de stand van de sterren uitspraken over een komende periode. Denk bijvoorbeeld aan een horoscoop.</i></p>
Futuroloog	<p>Toekomstdeskundige, iemand die zich bezig houdt met de toekomst</p>
Constellatie	<p>Stand van zaken; situatie</p> <p><i>- Bij de proef veranderden we de constellatie om te kijken of dat de proefresultaten zou beïnvloeden.</i></p>
Verschiet	<p>De toekomst</p> <p><i>-Of ik later kinderen krijg weet ik nog niet, dat ligt in het verschiet.</i></p>
Private	<p>Wat betrekking heeft op je persoonlijke leven; niet openbare</p> <p><i>-In het hotel waren er private kamers voor het personeel, daar mochten de gasten dus niet in.</i></p>
Irrationeel	<p>Zonder het verstand te gebruiken; niet met het verstand beredeneerd.</p> <p><i>- Ze maakte de beslissing met haar hart en niet met haar verstand, dat is irrationeel</i></p>
Causaal verband	<p>Oorzakelijke relatie, het verband van oorzaak & gevolg.</p>

	<p>- <i>Nina lette niet goed op toen ze aan het fietsen was, het causaal verband is dat ze hierdoor is aangereden en in het ziekenhuis ligt.</i></p>
Occulte	<p>Duistere, magische, geesten, de magie - <i>Astrologie is een occulte wetenschap, de boodschap ligt verborgen in de sterren.</i></p>
Analyseert	<p>Iets goed bekijken/ontleden. - <i>Om de doodsoorzaak te vinden moest de lijkschouwer het lichaam nauwkeurig analyseren.</i></p>
Provocerend	<p>Aansporen tot... - <i>Al die beledigingen werkten provocerend, het gevecht was al snel begonnen.</i></p>
Onorthodoxe	<p>Niet starre, niet volgens bepaalde regels. - <i>Het lerarentekort is een grote bedreiging en onorthodoxe maatregelen zijn nodig om nieuwe mensen aan te trekken.</i> - <i>Hij hield een onorthodoxe toespraak, we waren allemaal erg verrast en hadden nog nooit zo iets gehoord.</i></p>
Visionair	<p>Een ziener, iemand die denkt dingen te kunnen zien. (zoals de toekomst voorspellen) - <i>Op de verjaardag van mijn tante was er een visionair, hij beweerde dat hij mijn toekomst kon voorspellen maar ik geloofde er echter niks van.</i></p>
Aanwas	<p>Groei - <i>Welke gevolgen heeft de aanwas van de wereldbevolking? Denk je dat er in de toekomst te weinig woon en leef ruimte voor iedereen is?</i></p>
Duurzaam	<p>Goed voor het milieu/ het gaat lang mee. - <i>Zonne- en windenergie zijn duurzamer dan aardgas en steenkool</i></p>
Globalisering	<p>Het wereldwijd worden, mondialisering - <i>Vroeger reisden mensen niet veel, maar door toenemende globalisering verspreiden ziektes zich nu sneller.</i></p>

Doemdenkers	Mensen die de toekomst somber zien. - <i>Doemdenkers zeggen dat robots over een paar jaar de wereld hebben overgenomen en dat de mensheid onderdrukt wordt.</i>
Relativeren	De betrekkelijkheid (doen) inzien van.. - <i>De wetenschapper wilde de uitspraak van de doemdenkers relativeren. 'We komen immers steeds verder op technisch gebied, er bestaat dus een kans dat robots de wereld overnemen.'</i>
Prognose	Voorspelling - <i>De prognose die de arts gaf is dat ik een maand na de operatie weer zal kunnen fietsen en hardlopen.</i>
Ontluikende	Beginnend te bloeien en te groeien; zich openende - <i>ontluikende vakgebieden zijn</i>
Nanotechnologie	Technologie die zich bezighoudt met de ontwikkeling van materialen en componenten met het formaat van moleculen en atomen. - Ik denk dat de nanotechnologie in de prestaties van zonnecellen voor grote doorbraken zal zorgen. - <i>Het woordje 'nanos' komt uit het Grieks en betekent dwerg, dit is erg toepasselijk op het woord Nanotechnologie want daar houden ze zich bezig met de ontwikkeling van materialen en componenten met het formaat van moleculen en atomen.</i>

Uitdrukkingen	Betekenis
In het stof bijten	Een nederlaag lijden; verliezen - <i>Ik beet in het stof toen ik mijn wedstrijd met 0 - 7 had verloren.</i>
Koffiedik kijken	Speculeren; een voorspelling doen -Tot wie moeten wij ons tegenwoordig wenden als we koffiedik willen kijken?
De stoute schoen aantrekken	iets doen waarvoor veel moed nodig is

Het legt ... geen windeieren	Het levert behoorlijk wat op ...; dat geeft...
Goed garen spinnen bij	Veel voordeel halen uit..
Een ongunstig gesternte	De sterren staan op een bepaald moment
Dat is toekomst muziek	Maar (voorlopige) irreële verwachtingen. (bijvoorbeeld een geboorte) niet "gunstig" wat invloed kan hebben op jou leven op aarde.
Het orakel van Betondorp	Johan Cruijf
Wie dan leeft, wie dan zorgt	Geen zorgen maken over de toekomst - <i>Veel mensen lijken zich (nog) geen zorgen te maken over het opraken van fossiele brandstoffen, wie dan leeft, wie dan zorgt.</i>
Een teken aan de wand	Een waarschuwing dat er iets gaat gebeuren. - <i>De dreigende wolken waren een teken aan de wand, we wisten meteen dat er een zware storm aan zou komen.</i>
Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst	Wie jonge mensen voor zijn ideeën heeft gewonnen, kan zijn plannen voor de toekomst verwezenlijken.
Alles op zijn tijd	Alles rustig aan doen; niet stressen -
Een zondagskind	Iemand die voor het geluk geboren is. - <i>Een meisje uit mijn klas heeft altijd veel geluk. Ze zegt dat het komt doordat ze een zondagskind is.</i>
In een glazen bol kijken	De toekomst voorspellen. - Sommige mediums beweren dat ze 'in een glazen bol' kunnen kijken, ze zeggen dat ze de toekomst kunnen voorspellen.
Met man en macht	Met zoveel mogelijk/alles wat je hebt d'r ingaan. - <i>Ze probeerden met man en macht de auto uit het water te trekken om de gewonde vrouw er uit te halen.</i>
Taal noch teken	Helemaal niets - <i>De tiener is nu al een week verdwenen er is taal noch teken van haar vernomen.</i>

Met hand en tand	Tot het uiterste - <i>Sommige mensen verzetten zich met hand en tand tegen de komst van vluchtelingen, dat vind ik nergens op slaan.</i>
De handel en wandel	Doen en laten - <i>De politie hield de handel en de wandel van de crimineel in de gaten, zodra hij iets illegaals doet, gaan ze hem weer oppakken.</i>
In geuren en kleuren	Vol details/uitgebreid - In geuren en kleuren vertelde ze over haar ontmoeting met haar grootste idool. Het verhaal zat vol details.
Van toeten noch blazen	Helemaal niets weten - <i>Ze had de suprise party helemaal niet verwacht, ze wist van toeten nog blazen.</i>
Te hooi en te gras	Een enkele keer - <i>Hij leent te hooi en te gras een boek van de bibliotheek, hij is geen grote lezer.</i>
Voor galg en rad	Geen goede toekomst - <i>De crimineel is opgegroeid voor voor galg en rad.</i>
Op leven en dood	Een zeer felle strijd - <i>In de Eerste Wereld Oorlog werd er in de loopgraven gestreden op leven en dood.</i>
Kop noch staart	Geen duidelijk begin - <i>Aan zijn verhaal zat kop noch staart, het had geen duidelijk begin en eind.</i>
Bond en blauw	Iemand zo slaan dat hij/zij een dik gezicht met blauwe/paarse en gele plekken krijgt.
Rijp en groen	
Wikken en wegen	Twijfelen, voors- en tegens afwegen. - Na lang wikken en wegen had ze een besluit genomen
Pompen of verzuipen	Het is alles of niets, hard werken - <i>Dit is haar laatste kans om haar cijfer van wiskunde op te halen, anders gaat ze niet over. Het is pompen of verzuipen.</i>
Hangen en wurgen	Het gaat met heel veel moeite/het gaat moeizaam

	<p>-Door veel hangen en wurgen kon de loper de finish bereiken.</p>
Open en bloot	<p>Alles delen/vertellen aan de buiten wereld -</p>
Vlees noch vis	<p>Het is niet bruikbaar, omdat het niet duidelijk is. -Het standpunt van veel huidige politici is vlees noch vis, ze beloven veel maar er gebeurt weinig.</p>
Lusten en lasten (delen)	<p>In hun relatie delen ze de lusten en lasten, ze hebben samen veel plezier maar hebben ook moeilijke tijden.</p>